

OBYWATELSKI
KOMITET
ODBUDOWY
ZAMKU
KRÓLEWSKIEGO
W WARSZAWIE

Bibl. Publ. m. st. W-wy
egz. obow.

Biuletyn ZAMEK

INFORMACYJNY

Nr 5-6
Nr 5-6/215-216/XI

Warszawa, dnia maj - czerwiec 1981 r.
Plac Zamkowy 10, tel. ~~31-66-99-31-91~~ 31-91-99

R5249

190 ROCZNICA KONSTYTUCJI 3 MAJA NA ZAMKU

3 maja 1791 r. - między Konfederacją Barską a Targowicą, między pierwszym i drugim rozbiorem Polski - siły postępowe podjęły próbę wydzwignięcia ojczyzny z upadku poprzez nadanie państwu ustawy konstytucyjnej zmieniającej i unowocześniającej organizację państwową. Pozostała ona na zawsze w historii naszego kraju jako pierwsza, a druga /po Stanach Zjednoczonych/ w historii świata konstytucja regulująca organizację władz państwowych, a także prawa i obowiązki obywateli.

W Sali Senatorskiej Zamku odbyło się w przeddzień rocznicy uroczyste posiedzenie naukowe poświęcone roli Konstytucji 3 Maja w dziejach Polski. W sesji uczestniczył przewodniczący Rady Państwa prof. Henryk Jabłoński. Przybyli naukowcy, ludzie kultury i działacze społeczni.

Znaczeniu Konstytucji 3 Maja w historii Polski poświęcone były referaty naukowe wygłoszone przez prof. Jerzego Michalskiego, dr Jerzego Koweckiego i prof. Andrzeja F. Grabskiego.

Zróżnicowana była - podkreślano - ocena Konstytucji 3 Maja w historiografii polskiej. Z biegiem lat akt ten stał się jednak dla wszystkich Polaków symbolem możliwości samoistnego odrodzenia kraju, świadectwem żywotności narodu. Treści Konstytucji zajmują poczesne miejsce w pamięci i tradycji narodu.

Sesji naukowej towarzyszyła wystawa zorganizowana przez Naczelną Dyрекcję Archiwów, Bibliotekę Narodową i PWN. W Pokoju Straży Marszałkowskiej znajdującym się w sąsiedztwie Sali Senatorskiej, eksponowany był oryginał tekstu Konstytucji, nowe wydanie oraz wydawnictwa jej poświęcone.

3 maja na dziedzińcu Zamku odbył się uroczysty koncert zorganizowany przez NSZZ "Solidarność". Na program koncertu złożyła się dawna muzyka polska, w tym "Magnificat" kompozytora z XVIII w. Marcina Żebrowskiego. Wystąpił chór kameralny i zespół instrumentalny Ars Antiqua. Fragmenty Konstytucji 3 Maja oraz opisujący to wielkie wydarzenie koncert Jankiela z "Pana Tadeusza" czytali znakomici aktorzy: Krystyna Janda i Zbigniew Zapasiewicz.

W kilka godzin później, w Sali Senatorskiej, Stronnictwo Demokratyczne zainaugurowało swoje święto partyjne, Zgodnie bowiem z nowym statutem, uchwalonym na XII Kongresie SD, rocznica Konstytucji 3 Maja jest świętem stronnictwa.

Wśród gości byli m.in.: przewodniczący Rady Państwa prof. Henryk Jabłoński, premier rządu gen. Wojciech Jaruzelski, członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR Stefan Olszowski, wiceprezes NK ZSL Ludomir Stasiak. Uroczyste posiedzenie otworzył prezes CK SD prof. Edward Kowalczyk. Powiedział m.in.: "Wymowa przeżytych przez nas doświadczeń potwierdza słuszność przekonań, że teraźniejszości nie można odgrodzić od przeszłości. Nie można z pozycji naszych teraźniejszych tendencji i wyznawanych doktryn zakładać w ciągu wydarzeń ogniw "pustych i historycznie niebyłych"...

..."Z ducha Konstytucji 3 Maja czerpała swoje idee polska myśl demokratyczna w swym całym późniejszym rozwoju, aż po założenia ideowe współczesnego Stronnictwa Demokratycznego. W oparciu o te tradycje wypracowaliśmy na XII Kongresie obecny program. Stąd też w naszej deklaracji ideowo - programowej znajduje się odwołanie do historii. Pobrzmiwają w niej echa Konstytucji 3 Maja, w której po raz pierwszy, w możliwej wówczas formie i zakresie, odniesiono się do nierówności społecznych. Ukrócono przywileje szlacheckie, ujęto się za losem ówczesnych klas średnich i niższych przez ustanowienie znacznie szerszego dla nich zakresu praw i swobód obywatelskich. To inspiratorzy i twórcy Konstytucji 3 Maja pierwsi dostrzegali, że demokracja jest w Polsce niezbędna, że bez demokracji nie ma zgody narodowej i nie ma ogólnonarodowej współpracy".

W części artystycznej fragmenty Konstytucji 3 Maja odczytał prof. Tadeusz Łomnicki. Wystąpił też chór Ars Antiqua pod dyktando Macieja Jaśkiewicza i klawesynistka Dorota Cybulska.

WPLATY NA ZAMEK W ROKU 1980

Na podstawie zestawień statystycznych opartych na dokumentacji finansowej, dokonano corocznej analizy wpłat pieniężnych na zamkowe konto. W roku 1980 wpływy wyniosły 27.812.833 zł. Najwięcej, bo aż 76%, wypłacono w I kwartale.

Bezpośrednio od społeczeństwa wpłynęło 2.680.679 zł, co stanowi niespełna 10% ogółu wpłat. Gros wpływów - 24.216.993 zł /ponad 87%/ pochodzi z gier liczbowych i loterii.

Wśród województw na pierwszym miejscu lokuje się województwo stołeczne warszawskie, którego mieszkańcy wpłacili 1.555.555 zł. /5,6 proc. wpłat/. Wpływy z każdego z pozostałych województw nie przekraczają ułamka procenta ogółu wpłat. Następny po Warszawie jest Włocławek, skąd przekazano na Zamek 254.427 zł /0,91% wpłat/.

Wśród ofiarodawców - zarówno indywidualnych, jak zbiorowych - przoduje miasto; ze wsi wpłynęło na Zamek ogółem 45.219 zł, co stanowi 0,17% wpłat. Szczególnie niski jest procent wpłat indywidualnych pochodzących ze wsi: zaledwie 0,02%, podczas gdy udział ofiarodawców indywidualnych z miasta wyniósł 3,35%. /Ofiarodawcy indywidualni wpłacili łącznie 937.427 zł./

Najhojniejszym spośród grup zawodowych okazał się WSS "Społem" Spółdzielnia wpłaciła 746.041 zł. W dziale oświaty, nauki i kultury wiodą prym szkoły podstawowe, które przekazały 106.491 zł /ogromny mają w tym udział spółdzielnie uczniowskie/.

W porównaniu z latami poprzednimi rok 1980 nie przyniósł wysokich wpływów, chociaż nie były one najskromniejsze. Najmniej, bo zaledwie 16.778.540 zł, zebrano w roku 1977. Rokiem rekordowym był 1978, kiedy to na konto zamkowe napłynęło 146.367.571 zł.

Dar intrologatora

Zasłużony dla muzealnictwa intrologator Tadeusz Nowak przekazał dla Zamku pięknie wykonaną w czynie społecznym Księgę Inwentarzową Muzealiów Artystyczno - Historycznych, Honorową Księgę Ofiarodawców oraz kasetkę do fiszek inwentaryzacyjnych. Wartość daru oszacowano na sumę 15 tys. zł. Praca ta kosztowała p. Nowaka wiele wysiłku, sam bowiem zdobywał materiały i musiał pracować we własnym mieszkaniu.

Tadeusz Nowak jest obecnie na emeryturze. Przez wiele lat był pracownikiem Muzeum Narodowego w Warszawie, a od chwili utworzenia Muzeum Plakatu w Wilanowie prowadził założoną tam przez siebie pracownię konserwacji plakatów.

WPLATY KRAJOWE

500	zł.	- Stanisław Koziński z Michalina
- 3.043,50	zł.	- Szkolne Koło LOK przy VI Liceum Ogólnokształcącym w Warszawie
- 500	zł.	- Bank Spółdzielczy w Węgorzewie
- 1.864	zł.	- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Głogowie
- 300	zł.	- Wanda Miszewska z Sosnowca
- 400	zł.	- Ryszard Siewierski z Radomia
- 2.135	zł.	- Pracownie Sztuk Plastycznych we Wrocławiu
- 1.000	zł.	- Maria Radomska z Bydgoszczy
- 3.000	zł.	- Bank Spółdzielczy w Lubawie
- 1.040	zł.	- Muzeum Narodowe - kiosk w Warszawie
- 1.000	zł.	- J. Blikle z Warszawy
- 500	zł.	- Włodzisław Karacz z Białegostoku
- 1.000	zł.	- Edward Czemier z Warszawy
- 500	zł.	- Jerzy Pawłowski z Kamiennej Góry
- 2.180	zł.	- Włodzimierz Kałużka z Pabianic
- 852	zł.	- WSS "Społem", Oddział w Grodkowie
-28.276,80	zł.	- Miejskie Zakłady Komunikacyjne w Warszawie
- 1.644	zł.	- Zakład Zaopatrzenia Rolnictwa w Olsztynie
-10.000	zł.	- "Ars Catholica" w Katowicach
- 2.000	zł.	- Katarzyna Kwiecińska z Zamku Królewskiego
- 2.000	zł.	- Oddział Wojewódzki Stowarzyszenia PAX w Białymstoku

- 500	zł.	- Bank Spółdzielczy w Ciechanowie
- 500	zł.	- Spółdzielnia "Jedność" w Brzegu
- 1.135	zł.	- Zespół Szkół Ekonomicznych w Jaśle
- 2.040	zł.	- Spółdzielnia Pracy "Mines" w Skarżysku Kamiennej
- 500	zł.	- Bank Spółdzielczy w Strzelcach Krajeńskich
- 500	zł.	- Zespół Szkół Zawodowych Nr 3 w Gdańsku - Wrzeszczu
- 500	zł.	- Szkoła Podstawowa Nr 27 w Sosnowcu
-30.000	zł.	- WSS "Społem" w Radomiu
- 500	zł.	- Bank Spółdzielczy w Witnicy
- 6.000	zł.	- Studenci Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu
- 540	zł.	- Prof. Aleksander Gieysztor - dyrektor Zamku Królewskiego /honorarium za wykład/
- 4.500	zł.	- Urząd Pocztowy, dział nadawczy w Puławach
- 1.921	zł.	- Pracownie Sztuk Plastycznych we Wrocławiu
- 2.000	zł.	- Ignacy Drexler ze Złotoryi.

NUMERY KONT

Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie
NBP XV Oddział Warszawa Nr 1153-3030-132.

Opracowane konto dewizowe Banku PeKaO Nr E-100-700

BIULETYN ZAMEK

Wydawca: Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego
w Warszawie.

Adres Redakcji: siedziba OKOZK, pl Zamkowy 4.
telefon: 31-91-99

Redaguje: Ewa Dobrowolska

Druk: Polska Agencja INTERPRESS, ul. Bagatela 12.

Zlec.3078 n.300,L-108.